

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) เพื่อทำการศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความต้องการที่อยู่อาศัยในละแวกวัยทำงาน โดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งมีวิธีการศึกษาดังต่อไปนี้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

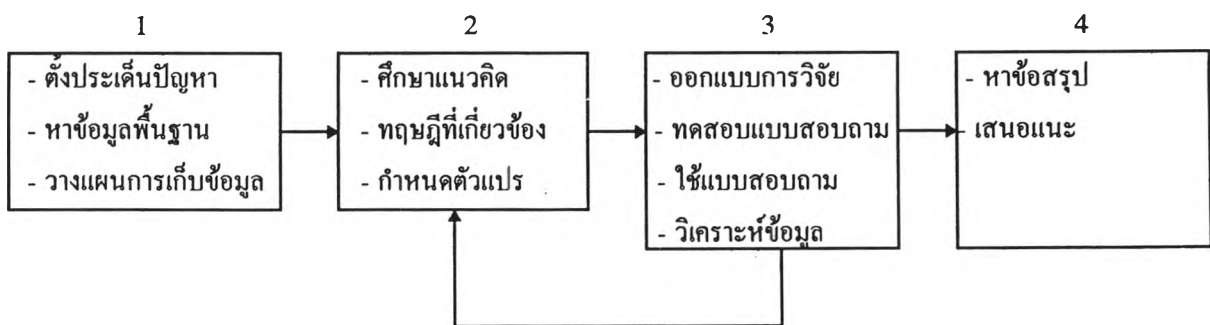
การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้แบ่งขั้นตอนในการศึกษาออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา เพื่อดำเนินการศึกษา รวมทั้งการเก็บข้อมูลเบื้องต้นเพื่อเป็นการหาข้อมูลพื้นฐานที่จะนำไปใช้เป็นแนวทางในการศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 สร้างกรอบแนวคิด และทฤษฎีในการวิจัย รวบรวมข้อมูลเพื่อกำหนดตัวแปรในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 3 ออกแบบการวิจัย กำหนดประชากร กลุ่มตัวอย่าง สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการทางสถิติ

ขั้นตอนที่ 4 หาข้อสรุป และเสนอแนะ

การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

1.1 การเก็บข้อมูลทุติยภูมิ ศึกษาจากเอกสาร แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความต้องการด้านที่อยู่อาศัยของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินตามช่วงอายุ ตลอดจนข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

1.2 การเก็บข้อมูลปฐมภูมิ ศึกษาจากกลุ่มเป้าหมายในภาคสนาม โดยอาศัยเครื่องมือในการศึกษาเบื้องต้น คือ แบบสัมภาษณ์ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการออกแบบสอบถาม หลังจากนั้นได้ดำเนินการออกแบบสอบถาม และทำการทดสอบแบบสอบถามจำนวน 20 ชุด เพื่อหาข้อบกพร่องก่อน ดำเนินการในขั้นต่อไป

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยกำหนดคัดเลือกประชากรเป้าหมายและขนาดตัวอย่าง ดังนี้

ประชากรเป้าหมายและขนาดตัวอย่างในปี 2540 บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) มีจำนวนพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินทั้งสิ้น 3,436 คน แบ่งเป็นเพศชาย 1,451 คน คิดเป็น 42.23% และเพศหญิง 1,985 คน คิดเป็น 57.77% การศึกษาอยู่ระหว่างมัธยมศึกษาตอนปลาย จนถึงปริญญาโท ดังนี้

มัธยมศึกษาตอนปลาย - อนุปริญญา	1,238 คน คิดเป็น 36%
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	2,156 คน คิดเป็น 62.75%
ปริญญาโท	42 คน คิดเป็น 1.25%

ช่วงอายุการทำงานตั้งแต่ 20 - 60 ปี ทั้งเพศชายและเพศหญิง ตลอดจนสภาพและสุขภาพของร่างกายที่มีความพร้อมในการปฏิบัติงานบนเครื่องบิน ตามรายละเอียดดังนี้

อายุ 20 - 35 ปี	2,550 คน คิดเป็น 74%
อายุ 35 - 45 ปี	776 คน คิดเป็น 22.6%

อายุ 45 - 55 ปี	109 คน คิดเป็น 3.2%
อายุ 55 ปี	1 คน คิดเป็น 0.2%

ในด้านสถานภาพครอบครัว มีดังนี้

โสด	2,061 คน คิดเป็น 60%
สมรสแล้ว	1,207 คน คิดเป็น 35%
หย่าร้าง	105 คน คิดเป็น 5%

รายได้เกิดจาก 2 ส่วน คือ

- เงินเดือน และโบนัส อยู่ระหว่าง 8,990 - 40,260 บาท/เดือน
โบนัส ตามผลประกอบการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)
- ค่าฟรีเดียม (Pre - Diem) หรือค่าเบี้ยเลี้ยงการบิน ขึ้นอยู่กับค่าครองชีพของแต่ละ

ประเทศ

จากข้อมูลทฤษฎีข้างต้น ประชากรที่ทำการศึกษา คือ พนักงานต้อนรับบนเครื่องบินของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ในปี 2540 ซึ่งมีประชากรทั้งหมดที่ทำการศึกษารวม 3,436 คน ใช้วิธีคัดเลือกทางสถิติโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Taro Yamane ทำให้ทราบตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยนี้ 352 ตัวอย่าง ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลจึงใช้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 360 ตัวอย่างและใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างมีความชัดเจนและกระจายตัว ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างเพศชาย 154 ตัวอย่าง คิดเป็น 42.8% และกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง 206 ตัวอย่าง คิดเป็น 57.2%

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด 15 วัน โดยดำเนินการในการแจกและรอรับแบบสอบถามในเดือนมีนาคม 2540 ใช้แบบสอบถามทั้งสิ้น 360 ชุด แจกและเรียกเก็บคืนได้ทั้งหมด

4. การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ซึ่งค่าสถิติที่นำมาใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) และความสัมพันธ์เปรียบเทียบระหว่างตัวแปร (Croosstabulation)

5. การสรุปผลการวิจัย และข้อคิดเห็นเพื่อเสนอแนวทางในการพิจารณาที่อยู่อาศัยที่มีความเหมาะสมกับเงื่อนไขของอาชีพ เพศวัย สถานภาพ ตลอดจนช่วงเวลาหลังจากเลิกการปฏิบัติงาน

6. จัดทำรายงานการวิจัย

โครงร่างแบบสอบถาม

เนื้อหาของแบบสอบถามประกอบด้วย 4 ประเด็นหลัก คือ

1. ข้อมูลด้านสภาพความเป็นอยู่ในปัจจุบัน แบ่งเป็น 2 ประเด็น คือ
 1. ข้อมูลส่วนตัวทั่วไป → เพศ , อายุ , การศึกษา , สถานภาพ , รายได้/อายุงาน
 2. ข้อมูลทางด้านที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน → ภูมิลำเนาเดิม , ที่อยู่อาศัยเดิม , ที่อยู่อาศัยในระหว่างงานที่ตั้งของที่อยู่อาศัย (เขต) , การใช้ประโยชน์ของที่อยู่อาศัย การพักผ่อน , การเปลี่ยนแปลง/ปรับปรุงที่อยู่อาศัยหลังจากประกอบอาชีพนี้แล้ว , ลำดับการเปลี่ยนแปลง/ปรับปรุงที่อยู่อาศัย , ระยะทาง/เวลาลำดับความสำคัญเปรียบเทียบที่อยู่อาศัย กับความต้องการด้านอื่น ๆ
2. ข้อมูลลักษณะทางจิตวิทยา แบ่งเป็น 3 ประเด็น คือ
 1. ความสัมพันธ์ของช่วงเวลาการทำงานต่อการดำเนินชีวิต
 - การปรับตัวในการนอน
 - การปรับตัวในเรื่องเวลา
 2. วิธีการดำเนินชีวิต →
 - บุคลิกภาพ
 - รสนิยม/ค่านิยม
 - อิทธิพลของกลุ่ม
 - อิทธิพลของครอบครัว
 - อิทธิพลของบทบาทและสถานภาพ
 - รูปแบบการจับจ่ายใช้สอย
 - การวางแผนการใช้จ่าย
 - รูปแบบการสันทนการ

- สิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินชีวิต และการอยู่อาศัย
 - อิทธิพลของการรับรู้การสื่อสารข้อมูลต่อการตัดสินใจ
3. ตัวกำหนดบ่งชี้พฤติกรรม →
- ปัจจัยกำหนดพฤติกรรม การดำเนินชีวิต
 - ปัจจัยกำหนดพฤติกรรมการใช้จ่าย
 - ปัจจัยในการเลือกที่อยู่อาศัย

8. พฤติกรรมการบริโภค

1. สถานภาพและบทบาทของผู้บริโภคในการตัดสินใจ
 - บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการซื้อ
 - การเรียนรู้ ค่านิยม ทักษะคติ ต่อการตัดสินใจซื้อ
2. จุดประสงค์ในการเลือกที่อยู่อาศัย
 - เหตุผลความจำเป็นพื้นฐานในปัจจุบัน
 - เหตุผลการคาดหวังในอนาคต
3. ความสำคัญของปัญหาต่อการตัดสินใจด้านที่อยู่อาศัย
 - ส่วนตัว
 - งาน
 - รายได้
 - ชีวิตอนาคต
4. ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการซื้อ
 - ปัจจัยส่วนบุคคล
 - ปัจจัยภายนอก

4. การคาดหวังด้านที่อยู่อาศัย

1. การคาดหวังด้านสถานภาพครอบครัวกับที่อยู่อาศัย
 - ความสำคัญของสถานภาพต่อการตัดสินใจด้านที่อยู่อาศัย (มาก → น้อย)
 - บุคคลที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจจัดหาที่อยู่อาศัย
 - รูปแบบที่อยู่อาศัยในอุดมคติ
 - กำหนดการณ์ที่เหมาะสมในการตัดสินใจด้านที่อยู่อาศัย
 - ปัจจัยอื่น ๆ ในการตัดสินใจด้านที่อยู่อาศัย (ด้านครอบครัว)
2. การคาดหวังด้านความสัมพันธ์ระหว่างที่ทำงานกับที่อยู่อาศัย
 - ความสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างที่อยู่อาศัยกับที่ทำงาน (มาก → น้อย)
 - ปัจจัยที่เกี่ยวข้องระหว่างที่อยู่อาศัยกับที่ทำงาน

- รูปแบบที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมกับเงื่อนไขการทำงาน
- ในกรณีมีการย้ายสนามบินไปที่หนองงูเห่าหรืออื่น ๆ มีผลอย่างไร
- รูปแบบการคมนาคมที่เหมาะสมกับการทำงาน

3. การคาดหวังด้านการเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัยในอนาคตหรือในช่วงหลังเกษียณอายุการทำงาน

- ลำดับของความสำคัญของปัญหาต่อการตัดสินใจในอนาคต
- สวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยของหน่วยงานต่อการตัดสินใจ
- การคาดหวังชีวิตหลังเกษียณหรือออกจากงาน
- ที่อยู่อาศัยเกษียณอายุ
- การวางแผนการดำเนินชีวิตหลังเกษียณอายุหรือออกจากงาน

โครงสร้างแบบสอบถาม

สภาพปัจจุบันและการคาดหวังที่อยู่อาศัย ของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินสายการบินไทย

เนื้อหา	น้ำหนัก%	จำนวนข้อ	ข้อที่
1. ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ + ภูมิศาสตร์	30	15	1 - 15
1.1 ข้อมูลส่วนตัวทั่วไป	10	5	1 - 5
1.2 ข้อมูลทางด้านที่อยู่อาศัยปัจจุบัน	20	10	6 - 15
2. ด้านลักษณะทางจิตวิทยา	20	10	16 - 25
2.1 ความสัมพันธ์ของช่วงเวลาการทำงานต่อการดำเนินชีวิต	4	2	16 - 17
2.2 วิธีการดำเนินชีวิต Life Style	10	5	18 - 22
2.3 ตัวกำหนดบ่งชี้พฤติกรรม Behavior Indicator	6	3	23 - 25
3. พฤติกรรมการบริโภค	20	10	26 - 35
3.1 สถานภาพและบทบาทของผู้บริโภคในการตัดสินใจ	4	2	26 - 27
3.2 จุดประสงค์ในการเลือกที่อยู่อาศัย	4	2	28 - 29
3.3 ความสำคัญของปัญหาต่อการตัดสินใจเลือกที่อยู่อาศัย	8	4	30 - 33
3.4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการซื้อ	4	2	34 - 35
4. การคาดหวังด้านที่อยู่อาศัย	30	15	36 - 50
4.1 การคาดหวังด้านสถานภาพครอบครัวกับที่อยู่อาศัย	10	5	36 - 40
4.2 การคาดหวังด้านความสัมพันธ์ระหว่างหน้าที่การงานกับที่อยู่อาศัย	10	5	41 - 45
4.3 การคาดหวังด้านการเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัยในอนาคตหรือในช่วงหลังเกษียณอายุการทำงาน	10	5	46 - 50
รวม	100%	50	1 - 50